Στέφανος Τσιτσόπουλος: «Στη Θεσσαλονίκη έζησα τα πιο αληθινά ροκενρόλ μου χρόνια»

Πηγή: ΤΥΠΟΣ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ | Σελ.: 16 | Ημερομηνία έκδοσης: 15-11-2019

Επιφάνεια: 1033.81 cm² | Αρθρογράφος: | Κυκλοφορία: 0

Θέματα: ΒΙΒΛΙΑ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

ΤΥΠΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 15-11-2019 / ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 7560 / ΕΤΟΣ 26ο www.typosthes.gr

Στέφανος Τσιτσόπουλος: «Στη Θεσσαλονίκη έζησα τα πιο αληθινά ροκενρόλ μου χρόνια»

Ο γνωστός δημοσιογράφος και ραδιοφωνικός παραγωγός παρουσιάζει στην πόλη μας το πρώτο του μυθιστόρημα

Στη Θεσσαλονίκη, στον Ιανό (Αριστοτέλους 7), θα γίνει απόψε στις 19.00 η πρώτη παρουσίαση του πρώτου μυθιστορήματος του Στέφανου Τσιτσόπουλου με τίτλο «Ροκ Σταρ» (εκδόσεις Μεταίχμιο). Το γεγονός αυτό στάθηκε αφορμή για μια συνέντευξη μαζί του. Ο γνωστός δημοσιογράφος και ραδιοφωνικός παραγωγός μίλησε για τους ροκ σταρ, το ροκ το οποίο «είναι μια τεράστιας αξίας μουσική που όμως, μπήκε πλέον στο Μουσείο της Φυσικής Ιστορίας», είπε πως στην πόλη μας έζησε τα πιο αληθινά ροκενρόλ του χρόνια και εξήγησε γιατί η Θεσσαλονίκη ήταν για αυτόν και για είκοσι πέντε χρόνια η δική του Νέα Υόρκη.

Συνέντευξη
ΛΕΜΟΝΙΑ ΒΑΣΒΑΝΗ

Αναφέρθηκε επίσης στον «Φύλακα στη σίκαλη», το βιβλίο του Τζέι Ντι Σάλιντζερ που τον ενέπνευσε, ενώ έδωσε και μια ιδέα για το πάς θα ήταν ο Χόλντεν Κώλφηλντ αν ζούσε στο σήμερα. Τα υπόλοιπα στην συνέντευξη που ακολουθεί, στην αποψινή παρουσίαση και φυσικά στις σελίδες του βιβλίου.

-Οι Ροκ σταρ του '60 είχαν έναν μύθο γύρω από το όνομά τους. Πώς θα περιγράφατε τον δικό σας «Ροκ Σταρ»;

-Περισσότερο με παραμύθι θεωρώ πως ήταν και είναι ακόμα το ροκ. Με άγρια, ρομαντικά και πολυποίκιλης ψυχικής διάθεσης αγόρια και κορίτσια που με κιθάρες, τύμπανα, μπάσα και λέξεις-στίχους διηγούνταν την εποποιία της ζωής τους. Παράφορα ρυθμικά αλλά και κατά έναν μαγικό τρόπο διαδραστικά: οι δίσκοι ταξίδευαν σε όλες τις άκρες του κόσμου μέσα από τα ραδιοκύματα, τις ζωντανές συναυλίες ή τα μπαρ και τα περιοδικά, και οι ιστορίες τους από προσωπικές ταυτόχρονα έγιναν και συλλογικές. Δικές μας, όλων που συντονιστήκαμε με το τραγούδι τους. Μόνο που στην περίπτωση του βιβλίου μου, εκτός από τον Ίγκι Ποπ, τον Σπρίνγκστιν, τον Κιθ Ρίτσαρντς, τους Pulp, τους Radiohead και την Ντέμπορα Χάρι, ο μύθος που λέτε δεν είναι μόνο ένας από αυτούς τους μουσικούς που πρωταγωνιστούν ή εγώ σε ηλικία πέντε χρόνων με το μικρόφωνο στο χέρι, αλλά ο συγγραφέας Τζέι Ντι Σάλιντζερ. Αυτό τεκμηριώνει το μυθιστόρημα: το ροκ δεν έχει καμιά αξία, αν δεν συμπυκνώνει στα τρία λεπτά που κρατά το τραγούδι τον «Φύλακα στη σίκαλη» που έγραψε ο Σάλιντζερ: μια Βίβλο της εφηβείας, που το 1951 που κυκλοφόρησε -ήταν η ίδια χρονιά που γεννήθηκε και το ροκενρόλ- ήταν σαν να έδωσε στη μουσική ένα ιδεολογικό πλαίσιο. Μια κατεύθυνση: I'm so lonesome I could die, όπως σαν να κόπιαρε μετά ο Έλβις...

-Πώς μετεξελίσσεται σήμερα η ροκ; Τι θέση έχει στο μουσικό στερέωμα και τι θέση στην καρδιά σας;

-Ο Νιλ Γιανγκ θα σας έλεγε πως το ροκ δεν θα πεθάνει ποτέ, συνεχίστε να παιανίζετε την κραυγή του σε έναν ελεύθερο κόσμο. Η Τζόαν Τζετ θα σας απαντούσε: αγαπώ το ροκενρόλ. Εγώ θα το δω λίγο πιο δημοσιογραφικά: το ροκ είναι μια τεράστιας αξίας μουσική που όμως, όπως γράφω και στο βιβλίο μου, μπήκε πλέον στο Μουσείο της Φυσικής Ιστορίας. Ένα έκθεμα-αισθητικό κίνημα και κύμα του 20ού αιώνα. Όλοι το τιμούν, όλοι το τραγουδάνε, το αποτιμούν και το μελετούν, ο Ντίλαν πήρε ως και Νόμπελ. Άρα το ροκ απονευρώθηκε, τα τιμητικά αξιώματα και τα μουσεία δεν είναι κακό πράγμα, ειδικά όταν οι ήρωες βγήκαν στη σύνταξη, όσοι δεν πέθαναν από τις καταχρήσεις ή δεν αυτοκτόνησαν: Τζίμι Χέντριξ και Nirvana, ενδεικτικές περιπτώσεις. Κανένας κίνδυνος, καμιά αμφισβήτηση, καμία σύνδεση με τους εφήβους. Το ροκ είναι η μουσική των γονιών τους. Το χιπ χοπ είναι νομίζω σήμερα η μουσική που περιγράφει, καταγράφει και ωδεί τις νεανικές «εποποιίες». Είναι αθυρόστομο, πρόστυχο, επικίνδυνο, όπως ήταν το ροκενρολάκι παλιά, πριν γεράσει!

-Γιατί «Ο φύλακας στη σίκαλη» είναι για πολλούς ένα βιβλίο αγαπημένο;

-Μπορείτε να γκουγκλάρετε: από το 1951 ως και σήμερα, που ακόμα πουλάει πεντακόσιες με επτακόσες χιλιάδες αντίτυπα παγκοσμίως, «Ο φύλακας στη σίκαλη» παραμένει ένα βιβλίο αναφοράς, αν θες να μην καταντήσεις κάλπης, ψευτένιος, υποκριτής και απονευρωμένο ον, χωρίς αισθήματα και ευαισθησίες εις το όνομα της επιτυχίας ή της σκέτης επιβίωσης. Και από το 2014, που η Τζένη Μαστοράκη τον ξαναμετάφρασε σε νέα έκδοση, τον λέμε σκέτο «Πιάστη»: «Στη σίκαλη, στα στάχυα, ο πιάστης»!

-Πώς θα ήταν ο Χόλντεν Κώλφηλντ αν ζούσε στο σήμερα; Και γιατί είναι ένας ήρωας που ξεχωρίζει στη λογοτεχνία;

-Πρέπει επειγόντως να διαβάσετε το «Ροκ Σταρ»! Δεν μπορώ να κάνω σπόιλερ, πέρα από μερικά «ψιλά». Θα αγαπούσε τρελά ένα κορίτσι που το λένε Φοιβαβαγιάκι, θα έβρισκε επιτέλους δυο φίλους να απαλύνουν τη μοναξιά του, τον Γυαλάκια Απουσιολόγο και τον Κόκκινο Μιχάλη. Θα του γκρίνιαζε συνέχεια ο άλλος ήρωας του βιβλίου, ο Κομαντάντε Φ., και κάθε φορά που θα τηλεφωνούσε στον Σάλιντζερ για συμβουλές, δεν θα απαντούσε αυτός, αλλά η μεταφράστριά του. Έρως, φιλία, ταξίδια, δίσκοι κι όλα αυτά όπως ακριβώς ήθελε να τα ζήσει ο Χόλντεν Κώλφηλντ του 1951, αλλά φοβόταν να ξεχυθεί στη ζωή και την πόλη, γιατί τα πάντα και οι πάντες τον απογοήτευαν, εκτός από τον Μεγάλο Γκάτσμπι και τον Χέμινγουεϊ που ήταν τα δικά του φιλαράκια.

-Οι λέξεις και η μουσική αποτελούν ένα μεγάλο κομμάτι της ζωής σας. Πώς συνδυάστηκαν σε ένα βιβλίο; Και τι θέση έχει η Θεσσαλονίκη σε αυτό;

-Εδώ στη Θεσσαλονίκη έζησα τα πιο αληθινά ροκενρόλ μου χρόνια. Αυτά περιγράφω σε πάρα πολλές σελίδες: ο Μύλος, οι Pixies, ο ραδιοφωνικός σταθμός 88μισό, το μπαρ «Θερμαϊκός», ο συγγραφέας Γιώργος Σκαμπαρδώνης, που μου έμαθε περισσότερα πράγματα από τον Σάλιντζερ, αλήθεια λέω: η Θεσσαλονίκη εκείνη, του «Art House» και της Άνω Πόλης, απέναντι ο Όλυμπος, μα μέσα μας η Ολύμπου μου μοιάζουν πια που έφυγε η Χαμένη Ατλαντίδα: στον βυθό σκονισμένα αγάλματα. Έπρεπε όλα να τα ανασύρω και να τα τιμήσω στο μυθιστόρημα, μιας και η Θεσσαλονίκη ήταν για μένα και για είκοσι πέντε χρόνια η δική μου Νέα Υόρκη.

-Σε σημείωμα για την έκδοση αναφέρεται πως πρόκειται για μια ιστορία ενηλικίωσης. Πώς ορίζεται για τον καθένα η ενηλικίωση; Και τι θυμάστε από τη δική σας;

-Θυμάμαι πως δεν μεγάλωσα και πολύ από τότε, πείτε πως απέτυχα να ενηλικιωθώ, αλλά αυτή θεωρώ την επιτυχία μου, πως μόνο γερνάω βιολογικά, γιατί από μυαλά ακόμα τον Χόλντεν Κώλφηλντ κουβαλώ: με αρρωσταίνουν οι κάλπηδες κι έμαθα να τους μυρίζομαι με τη μία! Καμία παράδοση, καμία συνθηκολόγηση, με αυτό το τραγούδι ξεκινά το «Ροκ Σταρ»: Bruce Springsteen, «No Surrender»!

-Τελευταία ζείτε στην Αθήνα. Τι σας κερδίζει σε αυτήν και τι νοσταλγείτε από τη Θεσσαλονίκη και τι από την Ξάνθη;

-Ποτέ δεν νοσταλγώ, θεωρώ πως η νοσταλγία είναι σημάδι παρακμής, μόνο οι γεροί θυμούνται και αναπολούν, εγώ δεν προλαβαίνω, ζω, ζω, ζω, άλλες φορές στην πένα, άλλες στιγμές κάπως ζόρικα, αλλά τίποτα δεν νοσταλγώ από τα παλιά. Μόνο το μέλλον νοσταλγώ και τη συνέχεια! Άσε που και στην Ξάνθη αλλά και στη Θεσσαλονίκη ανεβαίνω κάθε μήνα, που με περιμένουν γονείς, φίλοι, δρόμοι που δεν ξέχασα και στέκια που αιώνια θα τα περπατώ και θα τα γεύομαι.

-Η Νέα Υόρκη έχει ένα μυθικό στοιχείο. Βιβλία, ταινίες, αφηγήσεις της προσδίδουν μια αίγλη. Τι συνέβη όμως όταν πατήσατε το πόδι σας εκεί;

-Φίλησα την πινακίδα του κλαμπ CBGBs, που επίσης πρωταγωνιστεί στο βιβλίο μου, ένιωθα όπως ο Άραβας στη Μέκκα, ο χριστιανός στην Ιερουσαλήμ, ο κομμουνιστής μπροστά στο τυπογραφείο που τύπωσε το «Κεφάλαιο». Είπα μέσα μου, ναι, τα κατάφερες, ήρθες εδώ που αυτό ήταν και το όνειρό σου. Την άλλη μέρα το CBGBs έκλεισε για πάντα, πρόλαβα κυριολεκτικά στο τελευταίο λεπτό. Την επομένη πήγα στο Σέντραλ Παρκ να ταΐσω τα παπάκια, όπως στο μυθιστόρημα του Σάλιντζερ. Δίπλα μου το Βαγιάκι δυσανασχετούσε που, αντί να ψάχνουμε το σπίτι του «Sex and the City» και της Κάρι Μπράντσο, εγώ παραμιλούσα πως κάποτε όλα αυτά θα τα κάνω μυθιστόρημα!

-Τι διαβάζετε αυτό το διάστημα;

-Μόλις τελείωσα το τελευταίο κατασκοπικό του Τζον λε Καρέ, «Ένας έντιμος άνθρωπος», όπου η κλάση του μετρ παραμένει κορυφαία: ο καλύτερος λογοτέχνης-αναλυτής της παγκόσμιας σκακιέρας, όπου το Brexit, ο Πούτιν και ο Τραμπ σαν να έβαλαν σκοπό τους να διαλύσουν τον κόσμο, παραδίδει μάθημα μυθοπλασίας αλλά και στυγερής πραγματικότητας. Το συστήνω ανεπιφύλακτα!
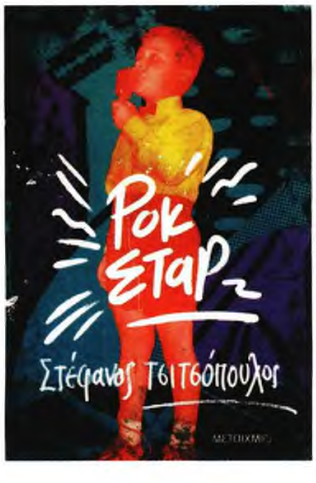
*Για το βιβλίο θα μιλήσουν ο συγγραφέας-δημοσιογράφος Γιώργος Σκαμπαρδώνης και η μεταφράστρια-επιμελήτρια Τατιάνα Λιάνη. Ο Στέφανος Τσιτσόπουλος θα απαντήσει σε ερωτήσεις του κοινού και θα υπογράψει αντίτυπα του μυθιστορήματος.